

Colonizarea europeană și britanică a Canadei

Student: Rouă Victor-Bogdan-Emil
Program de studii: Cultură și civilizație britanică în contextul globalizării
Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava (USV)
Data: 17 ianuarie 2024

Canada este cea mai nordică țară continentală¹ de pe continentul nord american cu o istorie relativ recentă comparativ cu celelalte țări europene. Canada este o țară multiculturală și multietnică cu o bogată moștenire colonială atât britanică cât și franceză. Colonizarea britanică a Canadei este astfel scopul principal al acestui eseu în cadrul cursului de Cultură și literatură canadiană (CLC) dar, înaintea acesteia, este importantă o descriere istorică pe scurt a prezenței europene în Canada înaintea stăpânirii britanice pentru o vedere de ansamblu mai bună asupra subiectului colonizării europene în Canada.

Astfel, deși Canada a fost colonizată preponderent de britanici dar și de francezi, trebuie menționat faptul că primii coloniști europeni cunoscuți în Canada au fost, de fapt, vikingi norvegieni care au traversat nordul Oceanului Atlantic și au ajuns pe un teritoriu pe care l-au denumit Vinland (i.e. Tărâmul vinului, dar, de fapt, în nordica veche „vin” înseamnă pajiște sau câmpie).² Vikingii norvegieni s-au așezat, de fapt, în Newfoundland, parte din provincia canadiană contemporană a Newfoundland and Labrador de pe coasta de est a Canadei în circa 1000, unde au întemeiat o colonie care însă nu a rezistat mult la L'anse-aux-Meadows (sau L'anse aux Meduses în limba franceză).³ Colonia vikingilor norvegieni în Newfoundland nu a rezistat mult deoarece nordicii conduși de Leif Erikson au intrat într-un conflict cu populația indigenă/băștinașă cunoscută ca skrælings (sau „Skrælings” în limba engleză).⁴

Ulterior, vikingii norvegieni aveau să fie înfrânți de către populația băștinașă din zona Newfoundland pe care au colonizat-o și să părăsească continentul nord american, abandonându-și fosta colonie. Astfel, prezența europeană pe teritoriul de astăzi al Canadei (reprezentată pe atunci de europeni de origine scandinavă, mai precis norvegiană) avea să se încheie pentru mai multe secole la rând. Aceste evenimente și întreaga istorie a descoperirii continentului nord american de către vikingii norvegieni conduși de Leif Erikson precum și stabilirea coloniei lor în Vinland/Newfoundland au fost înregistrate în două saga islandeze.

Cu mult timp după evenimentele din saga islandeze despre venirea și colonizarea Vinland-ului de vikingii norvegieni (mai precis „Grœnlendinga saga”, adică „Saga groenlandezilor”, respectiv „Eiríks saga rauða”, adică „Saga lui Eric cel Roșu”, alt explorator viking norvegian faimos și tatăl lui Leif Erikson sau Leif Norocosul/Leif the Lucky)⁵, europenii aveau să colonizeze din nou continentul nord american de-a lungul epocii moderne, de această dată reprezentați de puterile coloniale vestice, mai precis de francezi și britanici (în special englezi). Canada a fost inițial

¹ Continentală deoarece putem include și Groenlanda într-o perspectivă mai largă a ceea ce înseamnă America de Nord inclusiv partea insulară a Americii de Nord sau America de Nord insulară, după cum, în mod analog, există America centrală respectiv America centrală insulară.

² Where is Vinland?, Canadian Mysteries, <https://www.canadianmysteries.ca/sites/vinland/vikinglife/languageandsagas/indexen.html>

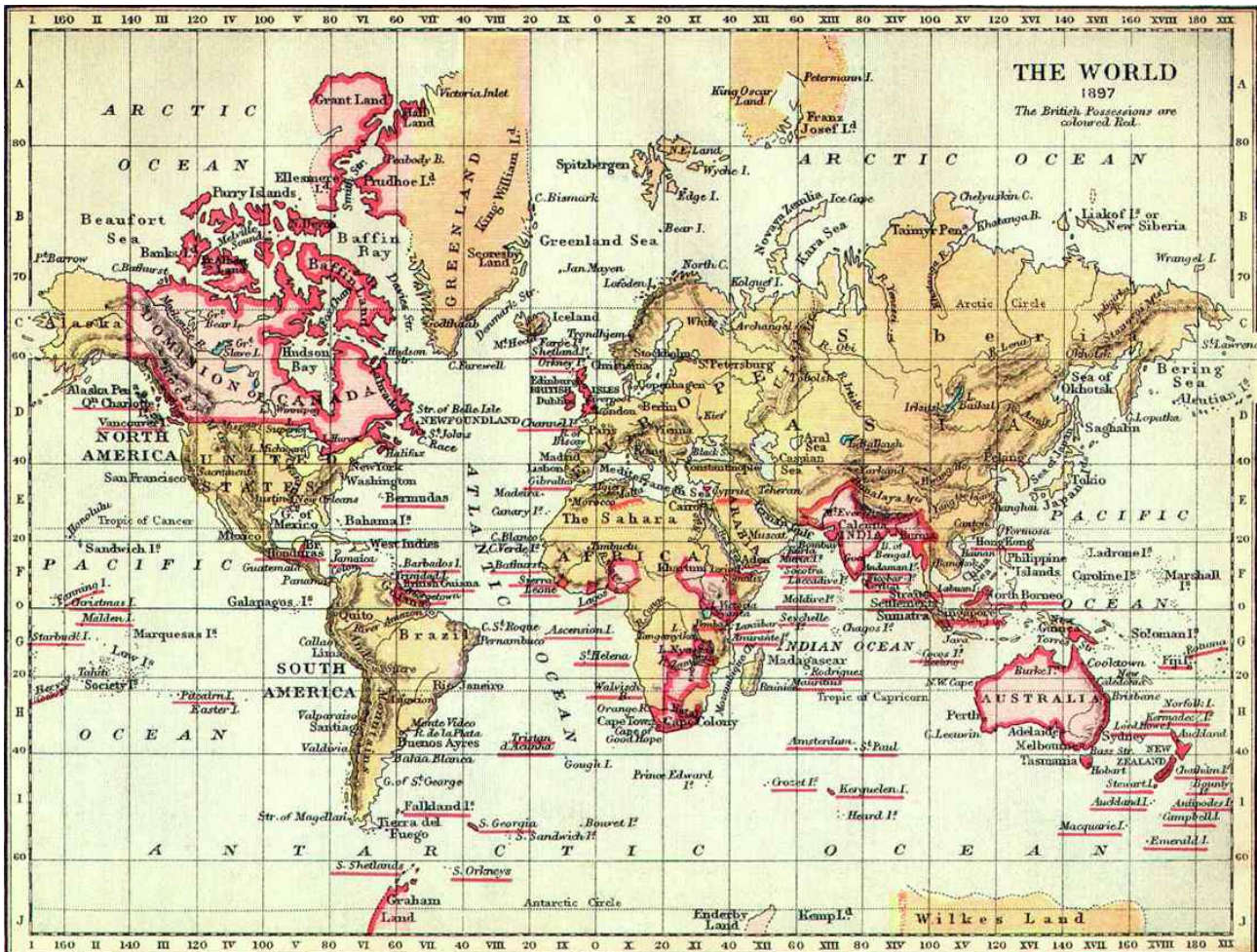
³ L'anse aux Meadows National Historic Site, <http://www.explorenewfoundlandandlabrador.com/historic-sites/lanse-aux-meadows.htm>

⁴ Who were the Skrælings?, <https://www.canadianmysteries.ca/sites/vinland/othermysteries/skraelings/indexen.html>

⁵ Grœnlendinga saga, Encyclopædia Britannica, <https://www.britannica.com/topic/Groenlendinga-saga>

colonizată în mare parte de către francezi pe cuprinsul coastei de est dar coloniile franceze au fost ulterior cedate Imperiului Britanic după Tratatul de la Paris din 1763 (tratat care mai prevedea și cedarea unor teritorii coloniale franceze în India Imperiului Britanic).⁶

Francezii au pierdut ulterior controlul teritoriilor lor din America de Nord în favoarea britanicilor iar Canada franceză a devenit dominion britanic, iar ulterior o țară foarte importantă a Commonwealth-ului britanic. Colonizarea britanică nu s-a încheiat însă în partea de est a Canadei ci a continuat gradual în mainland-ul canadian, înainte în centrul Canadei, în nordul Canadei precum și în vestul Canadei.

Canada ca parte a imperiului colonial britanic în anul 1897. Sursa imaginii: Commons Wikimedia⁷

Colonizarea britanică a Canadei nu a inclus doar etnici englezi ci și alte popoare conlocuitoare din Regatul Unit, mai precis irlandezi sau scoțieni. Până în ziua de astăzi, moștenirea colonială britanică se poate observa limpede în termeni geopolitici, Canada fiind încă parte a Commonwealth-ului și recunoscând monarhul britanic ca șeful statului, având totuși de asemenea și un prim ministru.

⁶ Războiul de șapte ani (1756 - 1763), Istoria: Enciclopedie pentru întreaga familie, Ediutra Teora, 2009, 2004, paginile 300 și 301

⁷ https://commons.wikimedia.org/wiki/File:British_Empire_1897.jpg

Bibliografie:

- 1) Where is Vinland?, Canadian Mysteries, <https://www.canadianmysteries.ca/sites/vinland/vikinglife/languageandsagas/indexen.html>
- 2) L'anse aux Meadows National Historic Site, <http://www.explorenewfoundlandandlabrador.com/historic-sites/lanse-aux-meadows.htm>
- 3) Who were the Skrælings?, <https://www.canadianmysteries.ca/sites/vinland/othermysteries/skraelings/indexen.html>
- 4) Groenlendinga saga, Encyclopædia Britannica, <https://www.britannica.com/topic/Groenlendinga-saga>
- 5) Războiul de șapte ani (1756 - 1763), Istoria: Enciclopedie pentru întreaga familie, Editura Teora, 2009, 2004, paginile 300 și 301
- 6) America de nord 1675 - 1791, Istoria: Enciclopedie pentru întreaga familie, Editura Teora, 2009, 2004, paginile 302 și 303

The European and British colonisation of Canada

Student: Rouă Victor-Bogdan-Emil
Study programme: MA in British culture and civilisation
„Ștefan cel Mare” University of Suceava (USV)
Date: 17 ianuarie 2024

Canada is the northernmost country in North America and a country with a relatively recent history compared to other countries across Europe, yet with very strong historical, social, geopolitical, and economic ties to both the United Kingdom of Great Britain and northern Ireland as well as France. It is a multicultural and multi-ethnic country with a rich colonial heritage stemming from both the British and the French. The British colonisation of Canada is thus the main focus of this Canadian Culture and Literature (CLC) essay, but before that I included a brief historical description of the European presence in Canada prior to British rule as I deemed this very important for a better overview of the subject of European colonisation in Canada at large.

Thus, although Canada was mainly colonised by both the British and the French, it should be mentioned that the first known European settlers in Canada were, in fact, Norwegian Vikings who crossed the North Atlantic Ocean and arrived in a territory that they called Vinland (i.e. the Land of Wine, but actually in Old Norse "vin" means meadow or plain). The Norwegian Vikings actually settled in Newfoundland, part of the contemporary Canadian province of Newfoundland and Labrador on the east coast of Canada in circa 1000, where they founded a colony that did not last long at L'anse-aux-Meadows (or L'anse aux Meduses as the settlement is known in French). The Norse colony in Newfoundland did not last long as the Norsemen and Norsewomen led by Leif Erikson came into conflict with the indigenous/native population known as the Skrälings.

Subsequently, the Norse colonists would be overrun and defeated by the Native Americans known as 'Skrælings' (known in both Danish and Norwegian as 'Skrælinger').

Thus, the European presence on today's Canadian territory (represented at that time by Europeans of Scandinavian origin, more specifically Norwegian) would end for several centuries to come. These events and the entire history of the discovery of the North American continent by the Norwegian Vikings led by Leif Erikson and the establishment of their colony in Vinland/Newfoundland were recorded in two Icelandic sagas.

Long after the events recorded in the two Icelandic sagas about the arrival and colonisation of Vinland by the Norwegian Vikings (more precisely 'Grænlendinga saga', i.e. "The Saga of the Greenlanders", respectively 'Eiríks saga rauða', i.e. 'The Saga of Erik the Red', another famous Norwegian explorer and the father of Leif Erikson or Leif the Lucky) took place, the Europeans would once again colonise the North American continent throughout the modern period, this time represented by the western colonial powers, more precisely the French and the British (in particular the English). It must be mentioned first that Canada was initially colonised mostly by the French along the east coast, but the French colonies were later ceded to the British Empire after the Treaty of Paris in 1763 (the treaty also provided the ceding of some French colonial territories in India to the British Empire).

The French later lost control of their North American territories to the British and French Canada became a British Dominion and, later on, a very important constituent country of the British Commonwealth. British colonisation, however, did not end in the eastern part of Canada, but progressively continued and gradually spread out in the Canadian mainland, advancing into central Canada, northern Canada, and western Canada.

The British colonisation of Canada did not only include (or was solely limited to) ethnic English people, but also other native peoples of the United Kingdom, namely the Irish and the Scottish. To this day, the British colonial legacy can be clearly seen in geopolitical terms, with Canada still part

of the Commonwealth and recognising the British monarch as their head of state, yet also having a Prime Minister (exactly as Australia and New Zealand).

Documentation sources:

- 1) The settler colonies: Canada on UK Parliament - <https://www.parliament.uk/about/living-heritage/evolutionofparliament/legislativescrutiny/parliament-and-empire/parliament-and-the-american-colonies-before-1765/the-settler-colonies-canada/>
- 2) Early British rule, 1763-91 on Encyclopædia Britannica, <https://www.britannica.com/place/Canada/Early-British-rule-1763-91>